

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 1. Excellentia diuini huius Consilij ac dispositionis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

§. 1. *Excellentia diuini huius Consilij ac dispositionis.*

*Ecclesia in
sideribus
adūbrata.*

a Can. 6. 9.

HÆc in summa est Statuum & Officiorum uarietas, quam Dei Sapientia in sua Ecclesia constituit: cuius series & ordo tanquam uia quadam est imago eius, quam posuit in hac corporalium cœlorum machina, in qua solem ac lunam cum ingenti stellarū multitudine collocauit, quæ differunt à se inuicem in magnitudine, pulchritudine, & varijs alijs uirtutibus, ut ita cœlum ipsum exornarent, ut suis influentijs commodum & uilitatem in hac terra degentibus adferrent. Hunc in modum in spiritali Ecclesie cœlo collocauit Deus Dominus noster Statuum, Officiorum, Graduumq; multitudinem ad ipsius ornamentum & pulchritudinem, & ad hominum uilitatem. Quamobrem ipse Deus, eius sponsus de ea dixit, quod *progredetur quasi aurora consurgens; essetq; pulchra ut luna, electa ut Sol, terribilis ut castrorum acies ordinata*, quibus similitudinibus prædictam Statuum, & Officiorum uarietatem significat. Nam qui in Statu sunt Matrimonij (qui status est salutis, licet imperfectus) progrediuntur sicut *aurora*, miscentes cum lumine uirtutum aliquas imperfectionum tenebras. Continentes ac Religiosi pulchritudinem habent *luna* plenæ respicientes semper ipsum iustitiæ solem, à quo suum splendorem accipiunt. Prælati sunt tanquam *Sole* electi ad mundum, uitæ ac doctrinæ suæ lumine illustrandum & gubernandum. Et omnes simul constituunt ordinatissimam multorum castrorum aciem, ad similitudinem castrorum stellarum splendentium, magna officiorum suorum uarietate.

*Angelorum
ordines
representat.*

Quod si supra cœlos istos corporeos mente conscendamus, inueniemus etiam, fecisse Deum in triumphante illa Ecclesia tres Angelorum hierarchias, & in singulis constituisse tres ordines siue choros, qui in varijs ac diuersis Officijs & ministerijs ad ipsius gloriam, & hominum uilitatem occuparentur. Ad cuius similitudinem uoluit in Ecclesia militanti esse tres prædictos Status, quorum vnus *ciuilem* Rempubl. constitueret, secundus *Religiosum*, tertius *Pastoralem*; in quorum singulis varij essent ministrorum ordines, & chori imitatores Angelorum. Nam Prælati officium præstant *Thronorum*, cum iudicant; *Cherubinorum*, cum docent; *Seraphinorum*, cum subditos inflammant atque perficiunt. Continentes in statu suo, Officio funguntur; *Potestatum*, cum dæmonibus resistunt; *Virtutum*, cum opera faciunt excellentissima; ac *Dominationum*, cum sui ipsorum Dominium, & passionum suarum uictoriam consequuntur. Sæculares in sua Republica *Angelorum* officium exercent, cum domos ac familias suas seruant, & gubernant; *Archangelorum*, cum ad res maiores attendunt; & *Principatum*, cum regna ac prouincias gubernant.

AC DENIQUE (ut S. Gregorius ait) etiam in terra Deus habet viros

ange-

angelicos, in quibus harum hierarchiarum virtutes splendent: Obedientia scilicet *Angelorum*; gubernatrix *Principatum*, Prudentia *Potestatum*, dexterritas in pugnando; *Virtutum*, magnanimitas; spiritualis *Dominationum* libertas; *Thronorum*, pax ac discretio; *Cherubinorum*, scientia & contemplatio; & *Seraphinorum*, Charitas & zelus. Quorum alij in his virtutibus, alij in alijs præminent, vt iucunda hac varietate militans Ecclesia, pulchra sit ac splendens, in qua diuinus eius Sponsus glorificetur, sicut in cælesti ac triumphanti Ecclesia.

Fit præterea hæc Statuum & Officiorum necessaria varietas ad ipsius Ecclesie conseruationem & augmentum; & ad commune bonum animarum, quas Christus Dominus noster sanguine suo redemit. Qui (vt ait Apostolus) *b posuit in Ecclesia sua primum Apostolos*, tanquam eius capita, *secundum Prophetas*, qui arcana manifestarent; *tertium Euangelistas*, qui prædicarent Euangelium; *alios autem Pastores*, qui rationales gregis sui oues gubernarent, ac *Doctores*, qui eas docerent. & in hunc modum alia Officia constituit in *consummationem sanctorum*, in *opus ministerii*, in *adificationem* & perfectionem corporis mystici CHRISTI, quod naturali hominis corpori est persimile, cum iucunda & admiranda proportione; Nam quemadmodum corpus hoc naturale habet diuersa membra miro ordine serieq; in diuersis locis collocata; ad diuersa in totius corporis vtilitatem officia præstanda: nam *oculi* in eius bonum vident; *aures* audiunt; *pedes* ambulant; *manus* palpant & contrectant. Et quamuis oculi magis præcipui sint, quam pedes: non tamen hi sunt corpori minus necessarij, quam illi: & si aliquod membrum deficit, reliqua patiuntur, & corpus totum turpe, mancum, & absque debita proportione sine eis manet: Ita etiam in mystico Ecclesie corpore necessaria est prædicta Statuum & Officiorum varietas. Si enim omnes essent *Religiosi*, quis filios procrearet cælo? & si omnes essent *coniugati*, quis diuino solum obsequio se manciparet? si omnes essent sicut *Maria* contemplationi addicti, quis misericordie opera in proximum exerceret? & si omnes essent, vt *Martha*, actioni intenti, quis Creatoris opera contempleretur? nunquid (ait Apostolus) omnes esse debent Apostoli, aut omnes Prophetæ, aut omnes Pastores & Doctores? quod si ita esset, quomodo alia ministeria alijs fidelibus necessaria exercerentur? Refert igitur & *Coniugatos* esse, & *Continentes*; *Religiosos* & *Sæculares*; *Contemplationi* deditos, & *Actioni*; *Prelatos* & *Subditos*: vt alij alios amanter iuuent: & quod vnus per se ipsum non potest, per alium obtineat, & singuli sollicitè attendant ad bonum omnium; & omnes ad singulorum, tanquam partes eiusdem corporis, vno spiritu omnes viuificante vnita.

Ex His apparet, hanc Statuum & Officiorum varietatem fundari etiam

*Virtutes
Angelica.*

*Officia
Ecclesia.
1. Cor. 12.
28.
c Ephe. 4. II.*

*Medita. 46.
Paris. 6.*

*Officiorum
varietas
necessaria
Ecclesia, vt
corpori mē-
brorum.*

d Gal. 6.2.
Omnes mu-
tuo egemu-
auxilio.

Sic humili-
tas exerce-
tur & cha-
ritas.
Lib. 83. 99.
9. 71. 10. 4.
& in Pſal.
129.
Ex Plin. lib.
8. c. 32.

Cursorum
industria.

iam in eo, quod alij homines alijs opus habeant, vt ſpiritualibus, & corpo-
ralibus ſuis neceſſitatibus ſubueniatur: ad quod præſtandum ita ſunt om-
nes neceſſarij, vt ſit impoſſibile, vnum ſolum omnia præſtare. Et propterea
dixit Apoſtolus, *d alter alterius onera portate: & ſic ad implebitis legem Chriſti*
in qua ſententia ſupponit Apoſtolus, omnes habere aliqua onera portanda,
ſiue in animo, ſiue in corpore; aut ratione Status & Officij, quod nobis ob-
tigit: eſtque temerarium, exiſtimare, poſſe nos ſolos abſque aliorum au-
xilio ea portare. Quamobrem ſubijcit idem Apoſtolus: *nami ſi quis exiſtimat*
ſe aliquid eſſe, cum nihil ſit: ipſe ſe ſeducit, quaſi diceret: nullus homo, quan-
tumuis ſe erigat, præſumere de ſe poteſt, quòd ſit aliquid; & quòd ſe ipſum
poſſit abſque aliorum auxilio conſeruare. Licet enim ſit caput, pedibus o-
pus habet: quòd ſi aliter exiſtimat, ipſe ſe ſeducit, citoque ſentiet penam,
re ipſa expertus ſuam miſeriã, abiecto in terram onere, donec accedat, qui
illud portare iuuet. Conſtituit enim prouidentia diuina, vt alij aliorum o-
pera indigeant: quòd omnes diſcant eſſe *humiles*; & vt alij aliorum onera
portantes, *charitatem* in mutuam quiſque vtilitatem exerceant. Boni Præ-
lati onera portant ſubditorum: & boni ſubditi Prælatos ſuos in proprijs
eorum oneribus portandis adiuuant. Et qui primus eſt eorum deſiciet ſub
onere ſuo, niſi ab vltimo adiuuetur, quemadmodum præclare S. Auguſti-
nus explicat exemplo *Cernorum*, de quibus refertur, quòd cum fretum ad
inſulam tranſeunt paſcuarum gratia, ſiſe ordinant, vt onera capitum ſuo-
rum, quæ geſtant in cornibus ſuper inuicem portent, ita vt poſterior ſuper
anteriorem ceruice proiecta caput collocet. Et quia neceſſe eſt vnum eſſe,
qui ceteros præcedens non ante ſe habeat, cui caput inclinet, vicibus id age-
re dicuntur: vt laſſatus ſui capitis onere, ille qui præcedit, poſt omnes re-
deat, & ei ſuccedat, cuius ferebat caput, cum ipſe præiret. Ita inuicem onera
ſua portantes, fretum tranſeunt, donec veniant ad terræ ſtabilitatem. Hoc
inquam modo, quoniam vnusquiſque habet graue onus portandum, non
poterimus præcipitem huius mundi fluuium trajicere, niſi ab alijs adiuue-
mur, & qui primum habet officium, adiuuetur ab habente poſtremum; &
qui in ſuo onere portando defatigationem, non ſentit, eò quòd ab alijs ſub-
leuetur: debet ipſe, vbi opus erit, alios etiam ſubleuare, nec refugere eorum
onera portare: iniuriam enim alioqui faceret iis, qui in proprio onere por-
tando ipſum adiuuerunt. Et quemadmodum in rebus ad corpus pertinens
alij aliorum onera portant, nam Ciuium aliqui alijs proſpiciunt de
veſtibus, alij de eſcis, alij de habitationibus; alius pharmaca conficit, alius
medetur morbis; alius patrocinium in litibus ſuſcipit, alius ſententiam fert:
inquit S. Baſilius: in rebus ſpiritualibus, alij nos ſubleuant ab onere pec-
catorum & errorum, alij iuuant onera portare afflictionũ & tentationum:

& ſicut

& sicut diuites temporalem pauperum necessitatem subleuant; ita paupere-
 tes eorum spirituales: & qui hodiè sanus est, vt curet ægrotum: cras ægro-
 tabit, & curabitur ab eo, qui iam est restitutus sanitati. Hunc in modum
 connexa sunt officia & ministeria in omnium commune bonum. Quod si
 mystici corporis membra ita connecterentur, sicut naturalis: suaue omni-
 nò esset omnium onera portare, Christi que legem adimplere, quæ est cha-
 ritatis: e *Charitas enim omnia suffert, & suauiter portat.* & (vt ait S. Augu-
 stinus) qui non habent eharitatem, graues sunt sibi: qui autem habent cha-
 ritatem, portant se, præceptum enim charitatis est, *fdiligere proximum sicut
 seipsum.* Si igitur volo me ab alio in portandis meis oneribus iuuari: meritò
 debeo illum in suis portandis iuuare.

Ex His sequitur: hanc Statuum & Officiorum varietatem non solùm
 necessariam fuisse ad vniuersale Ecclesiæ bonum; sed etiam ad particularem
 fidelium in ea degentium vtilitatem. Nam hominum propensiones æquæ
 variæ esse solent ac diuersæ, sicut ipsæ complexiones: & ingenia atq; talenta
 æquæ differunt, atq; ipsi vultus: quare alij ad hunc Statum, alij ad alium val-
 dè diuersum propendunt: alij talentum habent ad vnum Officium, alij ad
 aliud valdè ab hoc distinctum. Et si vnicus tantùm fuisset Status, vnum Of-
 ficium, aut vna viuendi ratio, multi non potuissent eandem vtiliter tenere,
 & æternam vitam securè procurare. Vni enim propter ipsius corporis con-
 stitutionem: *gmelius est nubere, quam vri:* alteri expedit à nuptiis abstinere, vt
 in maiori quiete vitam ducat, & perfectiorem obtineat saluationem: vnus
 habet naturale talentum ad gubernandù, vel ad exercitia literaria, alius ve-
 rò non est aptus, nisi ad parendum, & ad mechanicam aliquam artem exer-
 cendam: quidam (vt S. Greg. perpendit) aded sunt inquieti, vt ad contempla-
 tionem non sint apti, alij verò aded sunt quieti, vt non possint se ad externa
 negotia applicare. Valdè igitur fuit expediens, vt tanta esset Statuum & Of-
 ficiorum diuersitas: vt omnes inuenirent aliquod suæ capacitati ac facultati
 accommodatum, in quo possent salutè ac perfectionè in eo gradu negotiari,
 quæ quisq; possit obtinere. Quod si admirabilè diuini huius Cõsili effigiè
 videre cupis, cõijce oculos in *currum illum glorie Dei,* qui (vt ait Ezechiel) à
 quatuor animalibus trahebatur, quorum vultus valdè quidè erant diuersi,
 sed ad trahendù cõiunctissimi, vt mutuo se iuuantes, magna conformitate
 traherent: quia vnus erat spiritus omnia mouens ac dirigens. Et *facies qui-
 dem hominis, & facies leonis, à dextris erant:* & significabant Sæcularè & Eccle-
 siasticù Statù, valde inter se vnitos: nam Sæcularis potentia sua, armisq; cor-
 poralibus defendit Ecclesiam; Ecclesiasticus autem eundem gubernat, &
 Spiritualibus medijs adiuuat; *facies autem bonis à sinistris erat:* qui Statum
 refert Continentium, eò quòd in oculis suis valdè humiles corpora sua of-

c 1. Cor. 13. 7
 in Psal. 129.

Mat. 22. 39

Officiorum
 varietas nõ
 modo vni-
 uersitati, sed
 a cuique pri-
 uato neces-
 saria.

g 1. Cor. 7. 9.

Lib. 6. Mo-
 ral. c. 7.
 cc

Ezech. 1. 10.
 Eccl. 49. 10.

Leo secula-
 res.
 Homo Ec-
 clestastici.
 Bos religiosi.

ferant Deo, hostias viuentes, omnes sensuum voluptates refranantes. *Facies* verò aquila desuper erat ipsorum quatuor animalium: quæ aquila Statum significat Episcoporum & Prælatorum, qui perspicaciori videndi facultate præditi ob contemplationem, gubernationi reliquorum cum magna prudentia ac discretione attendunt. omnes autem hos Status mouet dirigitque vnus spiritus Christi, qui eos charitate connectit, & ad propria cuiusque Status opera conformiter mouet: sicut vna eademq; anima diuersa sui corporis membra mouet Et quamuis pugnae & cōtradiçiones non desint, siue illa eueniant ex complexionum diuersitate, siue ex ira & inuidia hostium: diuinus tamen spiritus ita hanc coniunctionem in Ecclesia seruat, vt neque ipsi Status, nec concordia inter eminentiores, qui in eis sunt constituti, sint vnquam defecturi. Ac propterea quasi stupore pleni dicunt Angeli, *d quid videbis in Sulamite, nisi choros castrorum?* Chori continēt multitudinem cantorum, siue saltantium, qui magna concordia & alacritate suam musicam aut saltum peragunt: *castra* militum complectuntur multitudinē, qui magna conformitate, licet nō sine timore, contra hostes pugnant. Quid igitur videbis in sponsa veri Salomonis, hoc est Ecclesia, cuius nomen est Sulamites, quod *pacificam* sicut eius sponsus significat? quidquid in ea est, *chori* sunt Virginum, Religiosorum, & Ecclesiasticorum, qui in laudibus Deo decantandis occupantur: & *castra* Episcoporum, Prædicatorū, ac Magistrorum, qui eius ab hostibus defensionem semper attendunt. Et in omnibus Statibus aliquos habet cōiunctissimos, & ad pia opera exercenda valde cōcordes: nunc cum magna quiete & pace, quæ fructus est eius victoriæ; nunc cum graui pugna, tali tamen, quæ veram pacem non auferat, quia non succumbunt in ea.

§. 2. *Dei consiliū & dispositio in Rempub. seculari.*

QVID QVID hactenus de vniuersa Ecclesia, & Republ. Ecclesiastica diximus, explicabimus nunc in seculari. Hæc ex diuino consilio ac prouidentia distribuitur in varios Status & Officia, quæ ad bonam ipsius conseruationem & augmentum adeo sunt necessaria, vt (quemadmodum S. Thomas ostendit) in ipso Innocentiæ Statu fuisset aliqua inter homines inæqualitas, vt alij essent maiores, alij minores; superiores alij, alij subditi: quamuis non ea differentia fuisset, quæ nunc est, Dominorum & Mancipiorum, diuitum, & pauperum egenorum; nec alia officiorum mechanicorū varietas, quæ post Originis peccatum sunt inuenta: quamobrem Deus Dominus noster suæ gubernationis dispositionem mutauit. Nam primū quoniam multi homines futuri erant scelerati, pacisq; communis & Iustitiæ perturbatores: constituit, vt alij officium haberent *Gubernatorum* ac Iudicum, cum autoritate condendi leges iustas, quibus improbos coercerent,

d Cant. 7.1.

In Ecclesia
chori &
Castra.

Varij status
in seculo ne-
cessarij.
1. p. 9. 96. n.
3. & 4.

Iudices.

rent,